

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 67.240 **Září 2009**

ČSN
ISO 4121
56 0052

Senzorická analýza – Obecné pokyny pro použití kvantitativních odpovědních stupnic

Sensory analysis – Guidelines for the use of quantitative response scales

Analyse sensorielle – Lignes directrices pour l'utilisation d'échelles de réponses quantitatives

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 4121:2003. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 4121:2003. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 5492 zavedena v ČSN ISO 5492 (56 0030) Senzorická analýza – Slovník

ISO 6658:2005 dosud nezavedena^{*)}

ISO 8586-1 zavedena v ČSN ISO 8586-1(56 0037) Senzorická analýza – Obecné pokyny pro výběr, trénink a monitorování posuzovatelů – Část 1: Vybraní posuzovatelé

ISO 8586-2 zavedena v ČSN EN ISO 8586-2 (56 0037) Senzorická analýza – Obecné pokyny pro výběr, trénink a monitorování posuzovatelů – Část 2: Experti

ISO 8587 zavedena v ČSN ISO 8587 (56 0033) Senzorická analýza – Metodologie – Pořadová zkouška

Vypracování normy

Zpracovatel: Dr. Ing. Zdeňka Panovská, VŠCHT, IČ 67808697

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Linda Pleštilová

MEZINÁRODNÍ NORMA

Senzorická analýza – Obecné pokyny pro použití ISO 4121
kvantitativních odpovědních stupnic Druhé vydání

Předmluva 4

1 Předmět normy 6

2 Citované normativní dokumenty 6

3 Termíny a definice 6

4 Obecné pokyny 7

5 Odpovědní stupnice 8

5.1 Všeobecně 8

5.2 Numerické a slovní odpovědní stupnice 8

5.3 Dynamické odpovědní stupnice 8

5.4 Obrázkové odpovědní stupnice 8

6 Výběr spojitě nebo nespojitě odpovědní stupnice 9

6.1 Všeobecně 9

6.2 Výběr jednopólové nebo nepolární odpovědní stupnice 9

6.3 Výběr spojitě nebo nespojitě odpovědní stupnice 9

6.4 Rovnost odezvy intervalů stupnice 9

6.5 Kvalita měření získaná použitím odpovědních stupnic 10

6.6 Statistická analýza 10

Příloha A (informativní) Příklady aplikací 11

Bibliografie 13

Odmítnutí odpovědnosti za manipulaci s PDF souborem

Tento soubor PDF může obsahovat vložené typy písma. V souladu s licenční politikou Adobe lze tento soubor tisknout nebo prohlížet, ale nesmí být editován, pokud nejsou typy písma, které jsou vloženy, používány na základě licence a instalovány v počítači, na němž se editace provádí. Při stažení tohoto souboru přejímají jeho uživatelé odpovědnost za to, že nebude porušena licenční politika Adobe. Ústřední sekretariát ISO nepřijímá za její porušení žádnou odpovědnost.

Adobe je obchodní značka „Adobe Systems Incorporated“.

Podrobnosti o softwarových produktech použitých k vytvoření tohoto souboru PDF lze najít ve Všeobecných informacích, které se vztahují k souboru; parametry, pomocí kterých byl PDF soubor vytvořen, byly optimalizovány pro tisk. Soubor byl zpracován s maximální péčí tak, aby ho členské organizace ISO mohly používat. V málo pravděpodobném případě, tj. když vznikne problém, který se týká souboru, informujte o tom Ústřední sekretariát ISO na níže uvedené adrese.

Veškerá práva vyhrazena. Pokud není specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakémkoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým nebo mechanickým, včetně fotokopíí a mikrofilmů, bez písemného svolení buď od organizace ISO na níže uvedené adrese, nebo od členské organizace ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

E-mail copyright@iso.org

Web www.iso.org

Published in Switzerland

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastní také vládní i nevládní organizace s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Předlohy mezinárodních norem jsou zpracovány v souladu s pravidly danými Směrnicemi ISO/EIC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je příprava mezinárodních norem. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % z hlasujících členů.

Existuje možnost, že některé z prvků tohoto dokumentu jsou předmětem patentových práv. ISO nesmí být činěna odpovědnou za identifikování některých nebo veškerých takových patentových práv.

Mezinárodní norma ISO 4121 byla připravena technickou komisí ISO/TC 34, *Potravinářské výroby*, subkomisí SC 12, *Senzorická analýza*.

Tímto druhým vydáním se ruší a nahrazuje první vydání (ISO 4121:1987), které bylo technicky revidováno.

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma popisuje kvantitativní odpovědní stupnice (kde získaná odezva odpovídá intenzitě vnímání) a jejich použití při hodnocení vzorků.

Je použitelná na všechna kvantitativní hodnocení, celková nebo specifická, objektivní nebo hédonická.

Je záměrně omezena na nejčastěji používaná měřítka stupnic pro senzorické hodnocení.

Je potřeba rozlišovat mezi dvěma běžnými použitími termínu stupnice: odpovědní stupnice (viz 3.1) a měřítka stupnice (viz 3.5).

POZNÁMKA V příloze A jsou uvedeny příklady aplikací.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.